

Kom med
ud i
naturen!

2020

Med turleder

Billund
kommune

BILLUND.DK/NATUR

Naturvandring med digteren Jeppe Aakjær på Randbøl Hede

APRIL

SØNDAG

5.

KL. 13.00-ca. 16.00

Når vi i dag kan gå en tur på den fredede Randbøl Hede, så skyldes det, at en flok danskere kæmpede for hedens fredning gennem 1920'erne og 1930'erne. Den vejlensiske tandlæge William Einar Berthelsen stiftede sammen med en gruppe ligesindede "Selskabet til Randbøl Hedes Bevarelse", hvor også digteren Jeppe Aakjær var medlem.

Lidt om turen

På turen går vi med naturvejleder Peer Høgsberg på en litterær hede vandring. Vi synger Jeppe Aakjærs sange og naturvejlederen læser nogle af hans jyske digte både på rigsdansk og på jysk – om heden – og ude på heden. Undervejs vil der blive fortalt om heden, hedens natur og naturligvis om vores store jyske digter, Jeppe Aakjær.

Turen vil være på ca. 5 km i et roligt tempo. Alle er velkomne, også gerne hunde i snor. Tilmelding er ikke nødvendig. Tag gerne bærbar kaffe med, som kan nydes på toppen af klitten Stoltenbjerg med en helt fantastisk udsigt ud over heden.

MØDESTED:

P-pladsen ved Naturrum Kirstinelyst,
Frederikshåbvej 41, 7183 Randbøl

TURLEDER:

Naturvejleder Peer Høgsberg
Telefon 23 64 02 65 • E-mail: peer.natur@gmail.com

ARRANGØR:

Billund Kommune

Forår på Karensminde

APRIL

SØNDAG

26.

KL. 13.30-15.00

Så er foråret kommet til bondegården, og det fejrer vi med en naturtur på Karensminde. Vi skal se den gamle gård i sin forårspragt og alle de forårskåde dyr. Måske er vi endda heldige at se ællinger og gæslinger.

For børn og voksne

Naturvejleder Finn Lillethorup fra Økolariet i Vejle, vil tage jer med på markvandring, og fortælle om den natur, der omkranser gården. Der vil være fortællinger til både børn og voksne, så alle er velkomne.

MØDESTED:

Pladsen bag smedjen ved Museumscenter Karensminde, Morsbølvej 102, 7200 Grindsted

TURLEDER:

Naturvejleder Finn Lillethorup, Økolariet
Telefon 21 78 21 03 • E-mail: finli@vejle.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune og Museumscenter Karensminde

Se det sommer af sol over engen ved Omme Å

APRIL

LØRDAG

25.

KL. 13.00-ca. 16.00

Tag med på en rolig forårsvandring på stien langs med Omme Å vest for Sønder Omme. Naturvejleder Peer Høgsberg fortæller om åen, landskabet, kulturhistorier og andre historier. På turen kommer vi forbi fugleskydningsbanen og dets mystiske skyttegravssystem. Vi vil naturligvis få fortalt historier om forårets blomsterflor og nyde fuglesangen.

Turen er gratis for alle. Alle er velkomne. Tilmelding er ikke nødvendig. Turen er ca. 5 km og vil foregå i roligt tempo og med passende pauser til fortællinger.

Medbring godt fodtøj, gerne vandtæt og naturligvis til vejrliget passende udetøj og evt. medbragt kaffe. Efter turen kan der drikkes medbragt kaffe i og ved bålhuset i anlægget.

MØDESTED:

P-pladsen ved Omme Å vest for Sdr. Omme Kro

TURLEDER:

Naturvejleder Peer Høgsberg

Telefon 23 64 02 65 • E-mail: peer.natur@gmail.com

ARRANGØR:

Sdr. Omme Landsbyråd og Billund Kommune

Sanketur ved Holme Å

MAJ

SØNDAG

24.

KL. 10.00-13.00

Tag med på jagt efter vild mad i naturen langs Holme Å sammen med naturvejlederen. På en tur langs Kyst-til-Kyst Stien og på nogle af Billund Kommunes naturarealer, skal vi ud og kigge efter nogle vilde planter, der kan give gode smagsoplevelser.

At sanke

Det gamle begreb "at sanke" er i den grad blevet moderne igen, hvor flere og flere prøver kræfter med at samle spiselige urter og svampe. På turen kan du få gode tip til, hvordan du selv kan sanke – og med lidt held finder vi også lidt, vi kan smage på...

Turen går ikke kun på vej og sti, men også gennem høj og til dels fugtig vegetation, så husk passende påklædning og fodtøj.

MØDESTED:

P-plads ved Kyst-til-Kyst Stien, Sønderhedevej 21, 6623 Vorbasse (tæt ved nr. 19 – 3,5 km syd for Vorbasse)

TURLEDER:

Naturvejleder Sam Sørensen

Telefon 40 29 37 66 • E-mail: naturvejleder@sonderskov.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

Vi kigger på fugle...

**TIDLIG
MORGEN
TUR!!!**

JUNI

SØNDAG

14.

KL. 04.00-06.00

... og du skal med! Nu skal vi ud i den tidlige morgenstund og kigge efter fugle, lytte til fuglestemmer og lade naturens dybe stille ro komme helt tæt på os. Vi håber både at høre sangere, drosler og pibere, og måske ser vi en ræv på jagt eller en isfugl. Samtidig skal vi opleve naturen vågne, mens solen står op.

Er du morgenfrisk?

På denne helt tidlige morgentur tager naturvejleder Mads Navntoft Olsen os med ud på vandring med fokus på fuglene, deres sang og deres biologi. Hvad kendetegner de forskellige fugle, hvad bruger de sangen til, og hvilke karakterer skal du kigge efter, hvis du skal genkende de forskellige arter. Husk kikkert og varmt tøj. Tag gerne lidt morgenbrød og en kop kaffe med på turen, så holder vi et hvil undervejs.

MØDESTED:

P-pladsen ved Karensminde Museumsgård,
Morsbølvej 102, 7200 Grindsted.

TURLEDER:

Naturvejleder Mads Navntoft Olsen,
Telefon 79 72 70 99 • E-mail: mano@billund.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

GRATIS
FRØ
POSE

Mission Bynatur

JUNI

SØNDAG

21.

KL. 14.00-16.00

Bynatur, vilde rabatter, biodiversitet i byen, vild med vilje... ja navnene er mange, men missionen den samme. Hvordan kan du og jeg give naturen en hjælpende hånd, så vores fremtidige generationer også har en mangfoldig natur. Denne naturtur skal nemlig foregå i biernes by "Bi"llund. Her har Billund Kommune lavet en række tiltag for at forbedre forholdene for blandt andet insekterne.

Mangfoldighed i haven

Naturvejleder fra Økolariet Finn Lillethorup, vil tage os med på en vandrig igennem nogle af villakvartererne i Billund. Her kan du høre om bynatur, og hvordan kommunen bringer naturen ind i byen. Herudover vil han fortælle om, hvad du selv kan gøre, for at styrke arternes mangfoldighed i din egen have.

MØDESTED:

Børnehaven Træstubben, Tuen 2, 7190 Billund

TURLEDER:

Naturvejleder Finn Lillethorup, Økolariet
Telefon 21 78 21 03 • E-mail: finli@vejle.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

GRATIS
INSEKTSUGER
TIL BØRNENE!

Find krible krable dyr i Billund Anlæg

JUNI

SØNDAG

28.

KL. 14.00-16.00

Tag med på jagt efter krible krable dyr i Billund Anlæg. De gemmer sig derude i græsset, i lyngen eller i skovbunden og med lidt øvelse og det rigtige udstyr så skal vi nok finde dem.

På opdagelse med insektsuger og net

Tag med naturvejleder Finn Lillethorup på opdagelsestur med insekt-suger, net og lup-glas for at finde nogle af de spændende smådyr, der gemmer sig ude i naturen. Vi skal kigge nærmere på de smådyr, vi finder, og se på hvordan de lever deres liv. Turen er tilrettelagt for familier med børn på 4-10 år, men alle andre er også velkomne til at deltage. Turen er egnet for gangbesværede. Der vil blive udleveret en gratis insektsuger til alle børn, der deltager i arrangementet..

MØDESTED:

P-plads ved Lærkevej 21b, 7190 Billund

TURLEDER:

Naturvejleder Finn Lillethorup, Økolariet
Telefon 21 78 21 03 • E-mail: finli@vejle.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

Tag med på eventyr i naturen

JULI

FREDAG

3.

KL. 14.00-16.00

Den nat Ronja Røverdatter blev født, buldrede tordenen over bjergene og skræmte al troldtøj i hele Mattisskoven. Men hvem er Ronja uden sin elskede Mattisskov? Hvem er Orla Frøsnapper uden frø? Bliver Peddersen bare en "gnaven gammel jas" uden sin daglige fisketur? På denne tur skal vi have øjne og ører åbne og finde de naturbeskrivelser, der giver liv og indhold til vores elskede børnelitteratur.

Naturen i Børnelitteraturen

Kan børnebøgernes univers inspirere til lege i naturen? Det spørgsmål skal vi prøve at få svar på, når vi dykker ned i fiskesøen og hører om den farlige gedde, eller springer over Helvedesgabets, mens vi spejder efter rumpenisser i skovbunden. Kom med ud i naturen og oplev hvordan litteraturen bliver levende for øjnene af os. Turen er for børn i alderen 5-12 år og deres forældre.

MØDESTED:

P-arealet ved Shelterbyen i Jægerlund ved Vorbasse på hjørnet af Drivvejen og Bækkevej, 6623 Vorbasse

TURLEDER:

Naturvejleder Finn Lillethorup, Økolariet
Telefon 21 78 21 03 • E-mail: finli@vejle.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

Snapsetur til Grene Sande

AUGUST

SØNDAG

16.

KL. 09.30-12.30

Kom med og sæt smag på snapsen sammen med naturvejlederen. Lær hvilke bær, træer og urter ude i plantagen og på heden, der smager godt efter et ophold i alkohol

Årstidens urter

Vi finder årstidens urter og bær til snapsen, og når vi har sanket færdig, samles vi og sætter vores snaps. Der vil være smagsprøver på hedens urter og skovens bær og frugter. Medbring: Vodka/snaps efter behag. Patentglas med låg eller stort sylteglas. Husk: påklædning efter vejret. Turen er ikke egnet for gangbesværed.

MØDESTED:

P-pladsen neden for bakkeøskrænten ved stien ind til Grene Sande på Billundvej 50, 7250 Hejnsvig – ikke p-pladsen ved Golfbanen!

TURLEDER:

Naturvejleder Sam Sørensen
Telefon 40 29 37 66 • E-mail: naturvejleder@sonderskov.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

 IN
ENGLISH

Lunchhike to Seven Years Lakes (Syv års søerne)

AUGUST

SUNDAY

30.

KL. 10.00-12.30

The beautiful landscape around the Syv års søerne is spectacular in the late summer when the purple flowers of the heather is in full bloom. Join our nature guide on a walk around the lakes and hear about the flowers, animals and insects adapted to the harsh conditions on the heath.

Why is it so beautiful?

Learn about the landscape and how it was formed, why it looks like it does today and why the lakes are called "Seven Years Lakes". Remember to bring warm clothes, good footwear and a delicious lunch pack for the end of the hike, which will be at a nice lunchspot near the lakes (on the ground – bring a blanket). The trip is not suited for walking disabled.

MEETINGPOINT:

Randbølhede rest area on Bøgvadvej in the curve west of Frederikshåb, Bøgvadvej 121, 7183 Randbøldal

GUIDE:

Naturguide Finn Lillethorup, Økolariet
Telephone 21 78 21 03 • E-mail: finli@vejle.dk

ORGANIZER:

Billund Kommune

På svampejagt i Gyttegård Plantage

SEPTEMBER

LØRDAG

5.

KL. 13.00-16.00

Tag med naturvejleder og svampekyndig Peer Høgsberg ud i Gyttegård på jagt efter spiselige svampe. Peer fortæller om de svampe, vi finder, og hvordan man kender dem – og kender forskel på dem.

Hvor skal vi hen

Turen går langs Hejnsvig Bakkeø og gennem det helt specielle sandflugts-naturområde Grene Sande. På de medbragte Trangia-fjeldkøkkener tilbereder vi efter turen et par smagsprøver af dagens fund. Der tilbydes alle deltagere at få tjekket svampekurve efter turen. Vi går ca. 5 km i varieret terræn. Medbring svampekurv med klæde i bunden, en lille køkkenkniv og evt. en lille børste. Medbring gerne bærbar kaffe og naturligvis passende udetøj og godt fodtøj. Alle er velkomne – gerne skarpøjede børn. Turen er ikke egnet for gangbesværede.

MØDESTED:

P-pladsen neden for bakkeøskrænten ved stien ind til Grene Sande på Billundvej 50, 7250 Hejnsvig – ikke p-pladsen ved Golfbanen!

TURLEDER:

Naturvejleder Peer Høgsberg
Telefon 23 64 02 65 • E-mail: peer.natur@gmail.com

ARRANGØR:

Billund Kommune

Hjortebrøl i Baldersbæk

SEPTEMBER

LØRDAG

19.

KL. 06.30-08.30

Kunne du godt tænke dig at høre krondyrene brøle morgenstunden ind. Så kom med på en tur ved Baldersbæk. Kronvildtet er det største landlevende pattedyr i Danmark og hjortene kæmper om hunnerne en gang om året. Dette går ikke stille for sig, og naturområderne runger af brøl, der udfordrer rivaler til kamp!

Morgentur

Vi mødes i lysningen og ser naturen vågne, samtidig med at hjortene forhåbentligt brøler. Vores naturvejleder vil fortælle om krondyrene og de andre spændende ting, som vi ser på turen. Husk varmt tøj, kikkert og godt fodtøj til at trave på heden med. Tag eventuelt noget morgenbrød med og en kop kaffe, så tager vi et hvil og spiser lidt sammen. Turen er ikke egnet for gangbesværede.

MØDESTED:

P-plads ved Villa Baldersbæk,
Baldersbækvej 46, 6682 Hovborg

TURLEDER:

Naturvejleder Mads Navntoft Olsen
Telefon 79 72 70 99 • E-mail: mano@billund.dk

ARRANGØR:

Billund Kommune

Juletur med hedenisser

DECEMBER

LØRDAG

12.

KL. 10.00-11.30

Kender du hedenisserne? Hedenisserne hører til de ældste nisser i Danmark. Nisserne har altid boet sammen med menneskerne. En særlig gruppe af nisser var hede-nisserne, som levede sammen med hedebonden på de store mørke heder.

Findes de stadig?

Naturvejlederen vil vise, hvor man kan finde spor efter hedenisserne. De findes stadig visse steder på den jyske hede, hvor de i dag lever sammen med hedens får og vilde dyr. Husk varmt tøj og godt fodtøj da vi skal ud og undersøge området omkring Karensminde for nissespor, – og hvem ved, måske ser vi en af hedenisserne! Turen er egnet for gangbesværede. Turen henvender sig til børnefamilier og andre barnlige sjæle.

MØDESTED:

Karensminde Museumsgård, Morsbølvej 102, 7200 Grindsted

TURLEDER:

Naturvejleder Karen-Louise Smidth

Telefon 61 26 08 16 • E-mail: karenlouise.smidth@gmail.com

ARRANGØR:

Karensminde og Billund Kommune

Nytårsvandretur Grene Sande rundt

OBG

2021

JANUAR

SØNDAG

3.

KL. 13.00-17.00

Så skal det nye år indvies med en travetur. Den skal gå ud over den jyske hede i Grene Sande, hvor vi vil nå hele vejen rundt. Så kridt vandreskoene og tag med ud i den friske vinterluft. Her vil naturvejleder Peer Høgsberg fortælle om det karakteristiske landskab.

Den lange tur

Vi oplever vinteren på heden, hvor vi tager en ca. 10 km lang vandretur. Der vil både være tid til en sang og til den medbragte kaffe. Så husk en bærbar kaffekande, de solide vandresko og tag din kone, mand eller gode ven under armen. Så starter vi 2021 med en tur ud i det blå.

MØDESTED:

Den store parkeringsplads neden for bakken ved stien ind til Grene Sande på Billundvej 50, 7250 Hejnsvig – ikke parkeringspladsen ind til Golfbanen!

TURLEDER:

Naturvejleder Peer Høgsberg
Telefon 23 64 02 65 • E-mail: peer.natur@gmail.com

ARRANGØR:

Billund Kommune

Kom med ud i naturen!

**Billund Kommune inviterer igen i år
jer alle med ud i naturen.**

**Vi har i samarbejde med vores
dygtige turledere, lavet et program for
ture, hvor vi både kommer ud på de
smukke heder, ind i plantagerne og
får mulighed for at smage på naturen.**

**Der er planlagt lange vandringer
og kortere ture, samt ture for
børnene, hvor det rigtig kommer til
at krible og krable, og hvor vi måske
finder en nisse.**

**Vores fem turledere i år er
PEER HØEGSBERG,
SAM BØGESGAARD SØRENSEN,
FINN LILLETHORUP,
MADS NAVNTOFT OLSEN og
KAREN-LOUISE SMIDTH.**

**De vil ligge sig i selen for
at gøre jeres naturoplevelser i 2020 til
noget helt særligt.**

**Så spænd vandreskoene og husk
kaffekanden og kom med os ud i
Billund Kommunes storslåede natur.**

**Find mere information på
www.billund.dk/natur**

Billund
kommune

BILLUND.DK/NATUR